

II

(Teatised)

INSTITUTSIOONIDEVAHELISED KOKKULEPPED

EUROOPA KOMISJON

EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEE

Euroopa Komisjoni ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee koostööprotokoll

(2012/C 102/01)

PREAMBUL

Komisjon ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (edaspidi „komitee”) leiavad, et mõlema ühistes huvides on tihendada oma institutsioonilisi suhteid käesoleva protokolliga rakendamise teel. Käesolevas protokollis sisalduvad süvendatud koostöö viisid asendavad 7. novembri 2005. aasta protokollis ja selle 31. mai 2007. aasta *addendumis* sätestatud viisid.

Kõnealused koostööviisid moodustavad osa sellise keskkonna loomisest, mis soodustab kodanikuühiskonna organisatsioonide suuremat kaasamist Euroopa Liidu poliitika kujundamise ja otsustusprotsessidesse nii riigi kui ka Euroopa tasandil ning pideva struktureeritud dialoogi arendamisse nimetatud organisatsioonide ja liidu institutsioonide vahel, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 11 lõigetes 1 ja 2.

Lepingutes komiteele määratud rolli alusel on komiteel eriline vastutus anda panus Euroopa Liidu institutsioonide ja poliitika demokraatliku legitiimsuse tugevdamisse ja tõhususe parandamisse. Selles kontekstis on komiteel, kes on – nagu on osutatud artiklis 13 – eesõigustatud vahendaja kodanikuühiskonna organisatsioonide ja liidu institutsioonide vahel, kanda keskne roll Euroopa Liidu lepingu artikli 11 sätete rakendamisel kõnealuste institutsioonide poolt.

Komisjon teeb komiteega koostööd kolme peamise ülesande täitmisel, mis on määratletud komitee eesmärkide ja ülesannete kirjelduses:

- nõustada Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komisjoni ning liidu ja selle kodanike üldistes huvides;
- edendada Euroopa Liidu alusväärtusi ja Euroopa Liidu arenemist kaasavamaks, osaluspõhisemaks ja kodanikulähedasemaks;
- täiendada liidu tegevuse välismõõdet, arendades dialoogi kodanikuühiskonna organisatsioonidega ning edendades organiseeritud kodanikuühiskonna rolli ja osalusdemokraatiat.

Komisjon toetab komitee nõuandva rolli suurendamist nii liidu poliitika kujundamise ja seadusandliku protsessi eel kui ka järel. Komitee võib anda panuse ELi õigusaktide rakendamise hindamisse eelkõige seoses horisontaalsete klauslitega, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 8–12.

Komisjon ja komitee teevad koostööd osalusdemokraatia arendamisel liidu tasandil eesmärgiga tugevdada Euroopa Liidu demokraatlikku legitiimsust.

Komisjon peab seda koostööd eelistatud vahendiks esindusühenduste ja kodanikuühiskonnaga peetava avatud, läbipaistva ja korrapärase dialoogi korraldamiseks, nagu on osutatud ELi lepingu artiklis 11.

Selleks et komitee saaks täiel määral täita oma rolli organiseeritud kodanikuühiskonna ootuste ja püüdluste vahendajana, toetab komisjon komitee algatusi, mis on suunatud Euroopa organiseeritud kodanikuühiskonnaga peetava dialoogi ja konsulteerimise soodustamisele ja struktureerimisele ning sidemete tugevdamisele liikmesriikide majandus- ja sotsiaalõukogude ning samalaadsete institutsioonide võrgustikuga.

I. INSTITUTSIOONILISED JA HALDUSSUHTED

1. Iga aasta esimesel poolaastal teeb komitee teatavaks oma peamised poliitilised prioriteetid seoses komisjoni järgmise aasta tööprogrammiga.

Komisjoni tööprogrammi koostamise ajal ja ühist huvi pakkuvate küsimuste arutamiseks korraldatakse vähemalt kord aastas kohtumine komisjoni presidendi ja/või komiteega suhtlemise eest vastutava asepresidendi ning komitee presidendi vahel.

Komitee korraldab igal aastal Euroopa Liidu tuleviku teemalise debati, millel komisjoni president või komiteega suhtlemise eest vastutav asepresident tutvustab Euroopa Liidu järgmise aasta strateegilisi prioriteete.

2. Komisjoni ametiaja alguses tutvustab komisjoni president täiskogule oma strateegilisi eesmärke.

3. Komisjon ja komitee teevad koostööd eesmärgiga aidata tõhusalt kaasa õigusloome parandamisele.

4. Komisjoni volinikke kutsutakse osalema komitee töös, eriti täiskogu istungitel, et arutada strateegilisi suuniseid nende pädevusvaldkondades ning kõiki teisi eelnevalt ühiselt kokku lepitud küsimusi. Samuti võivad komisjoni volinikud paluda sõna täiskogu ees kõnelemiseks.

Komisjoni volinikud või erandjuhtudel kõrgemad ametnikud võivad paluda sõna komitee juhatuse aruteludel, millel käsitletakse komisjoni algatusi.

Kord aastas korraldatakse kohtumine iga sektsiooni esimehe ja vastava valdkonna voliniku või volinike vahel, et arutada kummagi poole prioriteete ja töökavasid.

5. Komisjoni esindajad kaasatakse komitee töösse nende vastutusalasse kuuluvate toimikutega ja nad võtavad võimaluse korral osa kõigist koosolekutest, kuhu neid kutsutakse. Nad tutvustavad komisjoni ettepanekuid või ükskõik milliseid teisi käsitletavaid dokumente ja teavitavad komitee liikmeid toimikute osas tehtud edusammudest.

Nad teevad tihedat koostööd oma vastaspooltega komitees oma vastutusalasse kuuluvate toimikute alal.

6. Komisjoni iga talituse ja komitee sektsioonide sekretariaatide poolt määratud koordineerijad või vastutavad ametnikud vahetavad eelkõige korrapäraselt teavet, seda eriti peadirektoraatide kavandamistegevuse ja kõnealuste sektsioonide tööprioriteetide elluviimise raames.

Koordineerijad kohtuvad komitee sekretariaadiga vähemalt kord aastas, et vahetada teavet komisjoni või komitee poolt ellu viidud või kavandatavate kõige olulisemate ühist huvi pakkuvate tegevuste kohta.

II. EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEE NÕUANDETEGEVUS

7. Komisjoni iga-aastase tööprogrammi ning komisjoni ja komitee asjaomaste prioriteetide analüüsi põhjal saadab komisjoni peasekretär komiteele loetelu ettepanekutest, mille suhtes on ette nähtud vabatahtlik konsulteerimine. Kõnealusel loetelus sisalduvad ka muud kui seadusandlikud dokumendid, mille kohta komisjon kavatses taotleda komitee arvamust.

Kavandamistegevuse raames kinnitab komisjon lisaks jooksvale tööprogrammile ja enne komitee juhatuse koosolekuid ka vabatahtliku konsulteerimise taotlused.

Komitee püüab oma töö korraldamisel arvestada komisjoni prioriteetide ja tähtaegadega. Sel otstarbel annab komisjon komiteele täpset teavet oma ettepanekute ajakava kohta.

8. Nii komisjoni kui ka komitee jaoks on oluline kasutada valikulisemat lähenemisviisi, pidades seejuures kinni aluslepingutest.

Seepärast lähtub komisjon omalt poolt vabatahtliku konsulteerimise kohta otsuse langetamisel eelkõige järgmistest kriteeriumidest:

- teema peab pakkuma üldist huvi ja kuuluma valdkonda, kus komitee arvamus annaks liidu poliitiliste meetmete ja otsuste kujundamise protsessis lisaväärtust;
- konsulteerimisega kavatakse algatada arutelu liidu tegevuse soovitatavuse üle konkreetses valdkonnas või mingil kindlal teemal.

Komitee jätkab jõupingutusi oma töö ratsionaliseerimiseks eesmärgiga keskenduda arvamustele, mis kõige tõenäolisemalt annavad liidu poliitiliste meetmete ja otsuste kujundamise protsessis reaalselt lisaväärtust.

9. Liidu poliitikameetmete kujundamise ja oma töö kavandamise käigus võib komisjon paluda komiteel koostada ettevalmistavad arvamused valdkondades, millel on kodanikuühiskonna seisukohalt eriline tähtsus ja mille puhul komisjon leiab, et komiteel on olemas vastav pädevus ja eksperditeadmised. Kõnealustest taotlustest teavitab komiteed komisjoni asepresident, kes vastutab komiteega suhtlemise eest. Taotlustele lisatakse arvamuse täpne teema ja vajaduse korral valmimise tähtaeg.

Komisjon ja komitee püüavad hõlmata ettevalmistavad arvamused terviklikku lähenemisviisi, mis võimaldab kodanikuühiskonna kõigi asjaomaste osalejate seisukohtade võimalikult ulatuslikku arvessevõtmist.

Komisjon tagab asjakohase järelevalve, et hinnata kõnealuste arvamuste lisaväärtust liidu poliitikameetmete ja otsuste kujundamisel.

10. Komisjon edastab komiteele samal ajal kui Euroopa Parlamendile ja nõukogule kõik dokumendid ja kogu teabe, mida komitee vajab oma nõuandvaks tegevuseks.

11. Arvamuste jälgitavuse lihtsustamiseks püüab komitee eelkõige:

- tuua esile konkreetsed muudatused, mille sisseviimist komisjoni õigusaktide ettepanekutesse komitee soovib;
- teha kokkuvõtte peamistest soovitud ja ettepanekutest.

12. Komisjon ja komitee tunnistavad komitee arvamuste järelkäsitlemise väärtust. Seepärast esitab komisjon süstemaatiliselt põhjendused, miks komitee arvamustes sisalduvaid muudatusettepanekuid ja sisulisi soovitusi arvesse võeti või ei võetud.

Ettevalmistavate arvamuste puhul püüab komisjon anda ka poliitilist järeleavet, mis võimaluse korral hõlmab ka komitee teavitamist pädeva voliniku poolt täiskogu istungil, mis järgneb istungile, kus arvamus vastu võeti.

Ettepanekud seadusandlusega seotud dokumentide muutmiseks lisatakse pärast nende vastuvõtmist komisjoni poolt võimaluste piires komisjoni muudetud ettepanekutesse.

Kui komisjon muudab pärast esialgse konsulteerimistaotluse esitamist komiteele ja juhtudel, kui aluslepingud näevad ette kohustuslikku konsulteerimist, olulisel määral oma ettepanekut, tagab komisjon, et komiteega konsulteeritakse uuesti.

III. EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEE NING ORGANISEERITUD KODANIKUÜHISKOND

13. Komiteel on eriline vastutus muuta osalusdemokraatia tegelikkuseks ja Euroopa Liidu lepinguga laiendatakse komitee vastutusalala, et ta saaks täita oma rolli eesõigustatud vahendajana organiseeritud kodanikuühiskonna ja ELi institutsioonide vahelises dialoogis.

ELi lepingu artikli 11 valguses teevad komisjon ja komitee koostööd kodanikuühiskonna organisatsioonidega peetava dialoogi ja nende osaluse edasiseks süvendamiseks nii riigi kui ka Euroopa tasandil ning kõnealuste organisatsioonide ulatuslikumaks kaasamiseks poliitikameetmete kujundamisse ja liidu õigusaktide ettevalmistamisse.

Komisjon ja komitee edendavad ühiselt struktureeritud dialoogi Euroopa kodanikuühiskonna organisatsioonide vahel ning nimetatud organisatsioonide ja Euroopa institutsioonide vahel eelkõige komitee loodud kontaktrühma kaudu.

Komisjoni konsulteerimispoliitikast lähtuvalt toetub komisjon asjaomastel juhtudel alati komiteele, eriti suhete süvendamisel kodanikuühiskonnaga nii Euroopa Liidus kui ka väljaspool seda. Selles kontekstis toetab komitee komisjoni, korraldades ühiseid kuulamisi, seminare ja konverentse asjaomaste sidusrühmadega konkreetsetel ühist huvi pakkuvatel poliitilistel teemadel ja juhtudel, kui komiteel on olemas vastav pädevus ja eksperditeadmised.

14. Komisjon märgib ära komitee valmisoleku abistada kodanikualgatuse õiguse rakendamisel.

Määruse (EL) nr 211/2011 artiklis 11 nähakse ette, et kolmekuise perioodi jooksul, mil komisjon kaalub edukat kodanikualgatusi, antakse algatuse korraldajatele võimalus tutvustada kodanikualgatusi avalikult kuulamisel, mis korraldatakse koos Euroopa Parlamendiga, „vajaduse korral koos teiste liidu institutsioonide ja asutustega, kes soovivad osaleda”. Selles kontekstis kavatab komisjon soovitada Euroopa Parlamendil esitada asjaomastel juhtudel komiteele kutse sellisele avalikule kuulamisele.

Komisjon märgib, et komitee võib igal ajal avaldada soovi koostada arvamuse valdkondades, mille puhul komitee leiab, et tal on olemas vastav pädevus ja eksperditeadmised, ja kus see võiks anda lisaväärtust.

15. Oma nõuandetegevuse osana võib komitee korraldada kuulamisi, seminaride ja konverentside kujul struktureeritud konsulteerimist organiseeritud kodanikuühiskonnaga, mille eesmärk on koguda võimalikult laialdast teavet asjaomaste kodanikuühiskonna organisatsioonide seisukohtadest.

Komisjon on valmis sellise konsulteerimise korraldamisele ja läbiviimisele kõige sobivamal viisil kaasa aitama, sealhulgas logistilist ja/või rahalist abi osutades.

16. Komisjon ja komitee jätkavad sünergia suurendamist oma tegevuste ja algatuste vahel poliitikavaldkondades, mis puudutavad organiseeritud kodanikuühiskonda kõige enam, eriti strateegia „Euroopa 2020” alal, säästev areng ja kliimamuutus, siseturu süvendamine, võitlus vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu, sissereanne ja energiavarustus kaasa arvatud.

Komitee esitab igal aastal aruande, milles tihedas koostöös riikide majandus- ja sotsiaalnõukogude ja samalaadsete institutsioonide võrgustikuga hinnatakse kodanikuühiskonna kaasatust riiklike reformikavade väljatöötamisse. Aruannet arutatakse Euroopa Ülemkogu kevadise kohtumise eelsel täiskogu istungjärgul.

Komitee esitab komisjoni vastutavale volinikule kutse osaleda arutelus ja tutvustada iga-aastast majanduskasvu analüüsi.

17. Komisjon ja komitee püüavad edendada ELi poliitika omaksvõttu kodanike hulgas. Seepärast tervitab komisjon komitee kavatsust jätkata oma püüdlusi riikide majandus- ja sotsiaalnõukogude ning samalaadsete institutsioonide võrgustiku kaasamiseks.

18. Komitee annab panuse liidu õigusaktide kohaldamise hindamisse eelkõige seoses horisontaalsete klauslitega, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 8–12.

19. Komitee eesmärk on toetada liidu tegevuse välismõõdet, juhtides dialoogi kodanikuühiskonna organisatsioonidega riikides ja piirkondades, millega komiteel on struktureeritud suhted. Selles kontekstis toetab komisjon komitee algatusi organiseeritud kodanikuühiskonna rolli tugevdamiseks väljaspool Euroopa Liitu ning dialoogi- ja konsulteerimise kultuuri ja sellise protsessiga seonduvate struktuuride edendamiseks.

Komitee ja komisjon tegutsevad koos, et propageerida ühiste kodanikuühiskonna mehhanismide loomist kaubanduslepingute elluviimise jälgimiseks ja tagada nende mehhanismide haldamine.

IV. PARTNERLUS EUROOPA ASJADEST TEAVITAMISEL

20. Euroopa Liidu asjadest teavitamine ning liidu viimine kodanike ja kodanikuühiskonna organisatsioonideni on kõigi Euroopa institutsioonide ja organite ühine ülesanne. Euroopa Liidu tõhusat teavitus- ja teabevahetustegevust tuleb pidada eelkõige üldsuse huve teenivaks ülesandeks, mille eesmärk on võimaldada kodanikel ja kodanikuühiskonna organisatsioonidel osaleda täiel määral Euroopa üle peetavas debatis ning liidu otsuste ja poliitikameetmete kujundamise demokraatlikus protsessis.

21. Komisjon ja komitee jagavad seisukohta, et nendevaheliste suhete tugevdamine teavitamise ja teabevahetuse valdkonnas ning süvendatud koostöö selle nimel teenib Euroopa Liidu ja selle kodanike üldisi huve.

22. Komisjon ja komitee nõustuvad, et teabevahetus tuleb integreerida otsustusprotsessi. Komisjon tunnustab, et tänu komitee koosseisule ja talle lepingutes määratud rollile on komiteel täita keskne roll Euroopas tõelise avaliku dialoogi- ja aruteluruumi loomisel teemadel, mis puudutavad kodanikke kõige enam ja määravad Euroopa projekti tuleviku.

23. Komisjon ja komitee tegutsevad koos oma ühisürituste kajastamiseks meedias, kasutades olemasolevaid teabevahetusplatvorme ja teabevahendeid. Üldsusele suunatud teabevahetus- ja teavitustegevuses toonitavad komisjon ja komitee oma vastavaid rolle.

24. Komisjon ja komitee ajakohastavad ja vahetavad oma ametlike kontaktisikute nimekirju peakorteri tasandil ja liikmesriikides kooskõlas andmekaitse-eeskirjadega.

Komisjoni esindused liikmesriikides ja komitee kontaktpunkt igas liikmesriigis teavitavad üksteist oma teabevahetuskavadest ning ühendavad jõud, et võimaluse korral osaleda teineteise korraldatud üritustel. Rajatisi, mis on komisjonide esindustel liikmesriikides, võib kokkuleppel kasutada komitee algatuste jaoks, kui see on asjakohane ja logistiliselt võimalik. Asjaomastel juhtudel võib osutada vajalikuks konsulteerida ka Euroopa Parlamendi infobüroodega.

25. Komitee oma liikmete, partnerorganisatsioonide ning riikide majandus- ja sotsiaalnõukogude ja samalaadsete institutsioonidega moodustab keskse teabe- ja teabevahetusevõrgustiku. Komisjon osaleb võimaluse korral alati komitee korraldatud kohtumistel komitee liikmete, liikmete päritoluorganisatsioonide, riikide majandus- ja sotsiaalnõukogude ning samalaadsete institutsioonidega.

Brüssel, 22. veebruar 2012

Euroopa Komisjoni nimel

José Manuel BARROSO

president

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee

Staffan NILSSON

president
